הרפתקאות התן

כתב ג' באססט
ברברים (צפון אפריקה)

בארץ מלאה חיות בר חיו פעם תן וקיפוד, ולמרות שהם שונים זה מזה הם חיו בידידות רבה ונראו לעתים קרובות ביחד.
יום אחד הם טיילו בכביש כשהתן, שהיה גבוה יותר, קרא "הנה אסם מלא תבואה. בוא ונאכל קצת מזה."
"טוב, בוא" ענה הקיפוד. הם הלכו לאסם ואכלו עד שלא יכלו לאכול יותר. אזי התן נעל שוב את נעליו, שהוריד קודם, כדי שלא ישמעו אותו, וחזרו לכביש.
אחרי זמן מה הם פגשו פנתר. הוא עצר ושאל בנימוס "תסלח לי שאני פונה אליך, אבל אני מתפלא מהנעלים שלך. אולי תספר לי מי עשה אותם?"
"כן, הם באמת יפים" ענה התן "עשיתי אותם בעצמי."
"אז אולי תעשה גם לי זוג כזה?" שאל הפנתר.
"אוכל לעשותן, כמובן" ענה התן "אך קודם אתה מוכרח להרוג פרה, ואחרי שאוכל את בשרה אקח את העור שלה ואעשה ממנו את נעליך."
הפנתר חיפש עד שמצא פרה יפה שרעתה במרחק מיתר העדר. הוא הרג אותה מיד וקרא לתן ולקיפוד שיבואו אליו. הם פשטו את העור, פרסו אותו כדי שיתייבש ובינתיים אכלו את הבשר ואחר כך נשכבו לישון. הם ישנו שינה עמוקה כל הלילה.
למחרת התן התחיל להכין את הנעלים והפנתר ישב והביט עליו בהנאה. בסוף הן היו מוכנות והתן קם והיישר את גבו.
"קח אותן ושים אותן בשמש" אמר "ובעוד שעתיים תוכל לנעול אותן, ורק אל תנסה לנעול אותן קודם כי תרגיש בהן לא נוח. אבל עכשיו השמש כבר עלתה גבוה ואנו מוכרחים להמשיך בדרכנו."
הפנתר, שתמיד האמין לכל דבר, עשה בדיוק

כפי שאמר לו התן וכעבור שעתיים התחיל לנעול את הנעליים. הן התאימו לרגליו נהדר והוא הביט עליהן בגאווה. אך כשניסה ללכת הה, זה היה כבר דבר אחר. הן היו קשיחות מאוד והוא צעק על כל צעד שעשה, עד שהתחיל לבכות.
כמה פסיונים שעברו שם שמעו את הבכי ונהמות של הפנתר ובאו לראות מה קרה. הוא מעולם לא ניסה לטרוף אותם והם היו ידידותיים מאוד.
"מה קרה" שאל אחד מהם "אפשר לעזור לך?" התן! הוא עשה לי את הנעליים האלה והן כל כך קשות שרגליי כואבות ואני לא מצליח להוריד אותן."
"שכב בשקט" אמרו הפסיונים. הם קראו לאחיהם, עפו למעיין הקרוב והביאו מים במקורות שלהם. הם שפכו את המים על הנעליים עד שאלה נעשו רכות יותר והפנתר יכול היה להוריד אותן מרגליו.
"הו תודה, תודה לכם" הוא קרא כשהוא מקפץ בשמחה "אני מרגיש כמו יצור חדש. עכשיו אחפש את התן ואשלם לו את חובתי." והוא רץ ליער.
התן היה ערום מאוד והוא צעד קדימה ואחורה הנה והנה וקשה היה לדעת באיזה דרך הוא הלך באמת. אך בסוף הפנתר הרגיש בו, ובאותו הרגע ראה גם התן את הפנתר. הפנתר נתן שאגה איומה וקפץ קדימה, אך התן היה מהיר יותר והסתתר בסבך שיחים, שם הפנתר לא יכול היה להיכנס.
הפנתר, שהכישלון הזה הרגיז אותו עוד יותר, נשכב כדי לתכנן מה לעשות הלאה ואז ראה אדם זקן עובר בקרבה.
"הו סבא, אמור לי איך אוכל להתנקם בתן על מה שגרם לי?" והוא סיפר מה ואיך קרה.
"אם תרצה לשמוע בעצתי" ענה הזקן "הרוג עוד פרה והזמן את כל התנים מהיער למסיבה. הקפד היטב כשהם יאכלו ותראה עם כולם מביטים רק על האוכל. אבל אם אחד מהם יביט עליך, תדע שזה שגרם לך את העוול."

הפנתר, שתמיד היה מנומס מאוד, הודה לאיש הזקן ונהג לפי עצתו. הוא הרג פרה ושלח את כל הפסיונים כדי שיזמינו את התנים לארוחה. באו תנים רבים והתן הנבזה ביניהם, אך מאחר שהפנתר ראה אותו רק פעם אחת, הוא לא ידע איך להבחין בו מבין היתר. התנים התיישבו כולם על ספסלי העץ מסביב לבשר הפרה שהונחה על מצע ענפי העץ, והתחילו לאכול. הם כולם הסתכלו ברעבתנות על הבשר ורק אחד מהם נראה לא שקט ומדי פעם זרק מבט על המארח. הפנתר הרגיש זאת, קפץ עליו ותפס אותו בזנב. אלא שהתן היה זריז. הוא תפס סכין, חתך את זנבו ונעלם ביער. הפנתר מאוכזב ראה שהוא נשאר לבדו.

"מה אעשה עכשיו?" הוא שאל את האיש הזקן, שבא לראות איך הסתדרו הדברים.

"זה באמת עצוב שלא הצלחת" ענה האיש "אבל אני יודע איפה תוכל למצוא אותו. לא רחוק מכאן ישנה מקשת מלונים, ומאחר שהתנים אוהבים מאוד מלונים, הם בוודאי באים לשם לאכול. אם תראה תן ללא זנב, תדע שזהו זה שאתה מחפש."

הפנתר הודה לו שוב והאיש הלך בדרכו.

אלא שהתן תיאר לעצמו איזה עצה ייתן האיש הזקן לפנתר. לכן, כשכל חבריו אכלו מלונים התיאבון רב, הוא התגנב מאחוריהם וקשר יחד את כל הזנבות שלהם. רק גמר לעשות זאת כשנשמע קול ענפים נשברים והוא קרא "מהר, מהר! הנה בא בעל השדה!" התנים התפזרו בכל הכוונים כשזנבותיהם נקרעים מהם. ואיך יכול הפנתר לדעת עכשיו מי הוא התן האויב שלו?

"אין להם זנבות בכלל" הוא סיפר לאיש הזקן "ואני עייפתי מלצוד אותם. מוטב שאניח להם ואתפוס לעצמי דבר מה לארוחה."

מובן שהקיפוד לא לקח חלק בכל ההתרחשויות האלה, אבל כשרק הסכנה חלפה התן הלך לחפש את ידידו, ומצא אותו בביתו.

"הי, הנה אתה" אמר "אבדתי את זנבי, אבל כל האחרים אבדו את זנבותיהם גם הם, אז

מילא, אין דבר. עכשיו אני רעב מאוד. בוא איתי לרועה שיושב שם בשדה ונבקש שימכור לנו אחד הכבשים שלו."
"זו תוכנית טובה" ענה הקיפוד והוא הלך אחרי התן, מהר כמה שרק יכול היה על רגליו הקצרות. כשהגיעו לרועה התן הוציא את הארנק שלו וביקש לעשות את העסקה.
"חכה עד מחר" ענה לו הרועה "ואתן לך את הכבש הגדול והשמן ביותר שבעדרי. אבל הוא תמיד רועה במרחק מה מהאחרים וייקח לי זמן לתפוס אותו."
"זה מצער מאוד, אך אני מבין שאצטרך להמתין" ענה התן. הוא והקיפוד התחילו לחפש להם מערה יבשה כדי להכין להם מקום לינה. אחרי שהם הלכו הרועה הרג אחד הכבשים, פשט את עורו, והלביש בו את כלב הרועים המהיר שלו וקשר אותו לעץ בחבל שעל צווארו.
מוקדם בבוקר התן והקיפוד העירו את הרועה. "התעורר" אמרו "ותן לנו את הכבש. כבר הרבה זמן לא אכלנו ואנו רעבים מאוד."
הרועה פיהק ושפשף את עיניו. "הוא שם, קשור לעץ. לכו וקחו אותו." על כן הם הלכו לעץ, שחררו את החבל והובילו את הכלב אחריהם למערה. כשהגיעו לשם אמר התן "אני רוצה קודם לראות האם הוא באמת כל כך שמן כפי שאמר הרועה." הוא נעמד בצד, הביט בחיה מכל הצדדים ואחרי כן אמר "הוא באמת שמן. זה כבש טוב."
אך הקיפוד, שהיה ערמומי יותר מאשר אפשר היה לחשוב, ענה "ידידי, אתה מדבר שטויות. הצמר הוא צמר של כבש, אבל רגליו נראות כמו רגלי כלב." "הוא כבש" אמר התן שלא אהב שמישהו יראה חכם יותר ממנו.
"החזק את החבל כשאני אבדוק אותו" ענה הקיפוד. התן החזיק את החבל בזמן שהקיפוד הלך סביב עד שהגיע שוב לתן. הוא ידע היטב, על פי כפות רגליים והזנב, שמה שמכר להם הרועה הוא כלב רועים ולא כבש, אבל לא רצה להתווכח עם התן והחליט לראות מה יקרה.
"כן, אתה צודק" אמר לתן "אבל אני לא מוכן

לאכול כשאני צמא. אלך למעיין ואשתה מים ואז אהיה מוכן לאכול ארוחת בוקר."
"אבל חזור מהר" קרא התן, אחרי הקיפוד שהלך משם במהירות, והוא נשכב תחת סלע כדי והמתין לו.
עברה שעה ויותר, והקיפוד לא חזר. היה לו זמן מספיק כדי ללכת למעיין ולחזור אך עדיין לא היה ממנו סימן. וזה מובן מאוד כי הוא הסתתר בעשבים גבוהים תחת העץ הסמוך.
בסוף הבין התן שחברו עזב אותו מסיבה כלשהי, והחליט לאכול את ארוחת הבוקר לבדו. הוא ניגש למקום בו קשרו את הכלב ושחרר אותו. ובדיוק ברגע שרצה לקפוץ על צוואר החיה ולנשוך בה שמע נהמה ששום כבש לא יכול היה להוציא מגרונו. מיד זרק את החבל והתחיל לברוח דרך השדות, אך למרות שרגליו היו ארוכות, רגלי כלב הרועים היו ארוכות ומהירות יותר. התן הסתובב כדי להלחם בכלב אך זה לא עזר לו וכעבור רגע הוא כבר שכב מת על הארץ, והכלב חזר בשקט לבעליו.